

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

до проекту Закону
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес в
Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками
правничих професій, юридичними особами та фізичними особами-
підприємцями

(реєстр. № 7574 від 21 липня 2022 року)

та проекту Закону

про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес в
Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками
правничих професій, юридичними особами та щодо особливостей судового
провадження в умовах воєнного чи надзвичайного стану

(реєстр. № 7574-1 від 04 серпня 2022 року)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні (протокол № 80 від 23 вересня 2022 року) проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та фізичними особами-підприємцями (реєстр. № 7574 від 21 липня 2022 року), поданий народними депутатами України Масловим Д.В. та іншими, а також альтернативний проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та щодо особливостей судового провадження в умовах воєнного чи надзвичайного стану (реєстр. № 7574-1 від 04 серпня 2022 року), поданий народним депутатом України Бабієм Р.В.

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту реєстр. № 7574, метою його розробки є запровадження обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес у Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та фізичними особами-підприємцями.

Законопроект реєстр. № 7574-1 має на меті запровадження обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес у Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій та юридичними особами, а також визначення особливостей здійснення судочинства в умовах воєнного чи надзвичайного часу, зокрема, можливості додаткового повідомлення учасників судового процесу про розгляд справи на всі відомі засоби комунікації таких учасників (телефонограма, СМС повідомлення, електронна пошта, повідомлення у месенджерах тощо) та через оголошення на офіційному веб-порталі судової влади України, розширення сфери застосування письмового провадження у судах всіх юрисдикцій.

Розглянувши законопроекти в межах предметів відання члени Комітету зазначають наступне.

У законопроекті реєстр. № 7574 змінами до частини восьмої статі 6 Господарського процесуального Кодексу України передбачено, що адвокати, нотаріуси, приватні виконавці, арбітражні керуючі, судові експерти, фізичні особа – підприємці, юридичні особи, зокрема державні органи, органи місцевого самоврядування, та особи, які провадять клірингову діяльність у значенні, наведеному в Законі України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», які зареєстрували офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі або її окремій підсистемі (модулі), яка забезпечує обмін процесуальними документами, подають процесуальні, інші документи, вчиняють інші процесуальні дії лише в електронній формі за допомогою Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи або її окремої підсистеми (модуля), яка забезпечує обмін процесуальними документами, з використанням власного електронного цифрового підпису, прирівняного до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги», якщо інше не передбачено цим Кодексом.

У зв'язку з цим зазначаємо, що правові та організаційні засади надання електронних довірчих послуг, у тому числі транскордонних, права та обов'язки суб'єктів правових відносин у сфері електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг, а також правові та організаційні засади здійснення електронної ідентифікації визначає Закон України «Про електронні довірчі послуги», який набрав чинності 07 листопада 2018 року.

Відповідно до пункту 2 розділу VII «Прикінцеві та перехідні положення» зазначеного Закону визнано таким, що втратив чинність, Закон України «Про електронний цифровий підпис».

При цьому у зв'язку з набранням чинності Законом України «Про електронні довірчі послуги» запроваджено відповідний понятійний апарат, зокрема визначено та використовуються такі терміни як: електронний підпис, удосконалений електронний підпис, кваліфікований електронний підпис.

Так, згідно з абзацом першим частини другої статті 17 Закону України «Про електронні довірчі послуги» електронна взаємодія фізичних та юридичних осіб, яка потребує відправлення, отримання, використання та постійного зберігання за участю третіх осіб електронних даних, аналоги яких на паперових носіях повинні містити власноручний підпис відповідно до законодавства, а також автентифікація в складових частинах інформаційних систем, в яких здійснюється обробка таких електронних даних та володільцями інформації в яких є органи державної влади, органи місцевого

самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності, повинні здійснюватися з використанням кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Разом з тим кваліфікований електронний підпис має таку саму юридичну силу, як і власноручний підпис, та має презумпцію його відповідності власноручному підпису (частина четверта статті 18 зазначеного Закону).

У зв'язку з цим пропонуємо привести положення проекту Закону у відповідність із вимогами Закону України «Про електронні довірчі послуги», а саме в частині восьмій статі 6 Господарського процесуального Кодексу України, а також за текстом проекту Закону слова «власного електронного цифрового підпису, прирівняного до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги» замінити словами «кваліфікованого електронного підпису».

Проектом Закону реєстр. № 7574 пропонується виключити частину одинадцять статті 242 ГПК, якою передбачено, що у випадку розгляду справи за матеріалами в паперовій формі судові рішення надсилаються в паперовій формі рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

Щодо зазначеної законодавчої ініціативи необхідно зауважити, що статтею 6 ГПК (в редакції проекту Закону реєстр. № 7574) визначено вичерпний перелік суб'єктів, які повинні в обов'язковому порядку зареєструвати офіційні електронні адреси в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі (ЄСІТС) або її окремій підсистемі (модулі), яка забезпечує обмін процесуальними документами. Інші особи реєструють офіційні електронні адреси в добровільному порядку.

Звертаємо увагу, що у разі виключення вищевказаного положення, та у випадку, якщо стороною у справі буде особа, яка не має зареєстрованої офіційної електронної адреси, не зрозуміло яким чином буде надіслано судові рішення такій особі за результатами розгляду судової справи.

Аналогічні зауваження висловлюємо до статей 251 КАС та 272 ЦПК в редакції проекту Закону реєстр. №7574.

Проектом Закону реєстр. № 7574-1 передбачається, що підтвердження особи учасника судового процесу здійснюється із застосуванням електронного підпису, а якщо особа не має такого підпису, то у порядку, визначеному Законом України «Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус» або Державною судовою адміністрацією України.

Разом з тим відповідно до підпунктів 12, 16, 23, 44 частини першої статті 1 Закону України «Про електронні довірчі послуги» електронний підпис – електронні дані, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються і використовуються ним як підпис; засіб електронної ідентифікації – носій інформації, який містить ідентифікаційні дані особи і використовується для автентифікації особи під час надання та/або отримання електронних послуг; кваліфікований електронний підпис – удосконалений електронний підпис, який створюється з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа; удосконалений електронний підпис – електронний підпис, створений за результатом криптографічного перетворення електронних даних, з якими пов'язаний цей електронний підпис, з використанням засобу удосконаленого електронного підпису та особистого ключа, однозначно пов'язаного з підписувачем, і який дає змогу здійснити електронну ідентифікацію підписувача та виявити порушення цілісності електронних даних, з якими пов'язаний цей електронний підпис.

З огляду на вищенаведене, пропонуємо за текстом проекту Закону після слів «із застосуванням електронного підпису» доповнити словами «, що базується на кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа або іншого засобу електронної ідентифікації, що мають середній або високий рівень довіри відповідно до вимог законодавства у сфері електронної ідентифікації та електронних довірчих послуг».

Згідно з абзацом четвертим підпункту 2 пункту 1 Указу Президента України від 29 липня 2019 року № 558 «Про деякі заходи щодо поліпшення доступу фізичних та юридичних осіб до електронних послуг» Кабінету Міністрів України було доручено за результатами аудиту функціонування національних електронних інформаційних ресурсів вжити заходів, спрямованих на використання єдиного унікального ідентифікатора фізичної особи.

Враховуючи викладене, з метою забезпечення приведення інформації про особу в державних та єдиних реєстрах, інших інформаційних базах, що перебувають у власності держави або підприємств, установ та організацій, до єдиного ідентифікатора - унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі пропонуємо розглянути можливість доповнити статті 111, 139, 150, 157, 162, 165, 170, 258, 290, 322, 347, 353, 360 Господарського процесуального кодексу України положеннями щодо зазначення унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі фізичної особи (за наявності).

Доповнити статті 116, 152, 160, 162, 167, 296, 330, 364, 387 Кодексу адміністративного судочинства України положеннями щодо зазначення унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі фізичної особи (за наявності).

Доповнити статті 117, 151, 163, 170, 173, 178, 183, 356, 392, 455, 484, 491 Цивільно-процесуального кодексу положеннями щодо зазначення унікального номера запису в Єдиному державному демографічному реєстрі фізичної особи (за наявності).

Також зазначаємо, що 01 січня 2022 року набрав чинності Закон України «Про електронні комунікації» (далі – Закон), який визначає правові та організаційні основи державної політики у сферах електронних комунікацій та радіочастотного спектра, а також права, обов'язки та відповідальність фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у відповідній діяльності або користуються електронними комунікаційними послугами. Положеннями цього Закону змінено понятійний апарат, а Закон України «Про телекомунікації» визнано таким, що втратив чинність.

У зв'язку з цим, з метою узгодження термінології, у обох законопроектах необхідно слова «інформаційно-телекомунікаційна система» у всіх відмінках і числах замінити словами «інформаційно-комунікаційна система» у відповідних відмінках і числах.

Враховуючи вищезазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив рішення:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань правової політики врахувати висловлені зауваження та пропозиції під час підготовки до розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та фізичними особами-підприємцями (реєстр. № 7574 від 21 липня 2022 року), поданого народними депутатами України Масловим Д.В. та іншими, а також проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо

обов'язкової реєстрації та використання офіційних електронних адрес в Єдиній судовій інформаційно-телекомунікаційній системі представниками правничих професій, юридичними особами та щодо особливостей судового провадження в умовах воєнного чи надзвичайного стану (реєстр. № 7574-1 від 04 серпня 2022 року), поданого народним депутатом України Бабієм Р.В.

2. Направити висновок до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the bottom.

М. КРЯЧКО